

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

BUITENGEWONE ZITTING 1974

20 JUNI 1974

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk

AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer A. d'ALCANTARA

Artikel 1.

Uit het tweede lid van dit artikel de woorden « en audio-visuele materialen » weglaten.

VERANTWOORDING.

Uitgaand van het voorbeeld van een instelling die de uitlening van audio-visuele materialen heeft ingevoerd (¹), beoefenen een aantal openbare bibliotheken thans eveneens deze activiteit, naast de uitlening van het geschreven document.

Het ontwerp van decreet stelt voor de uitlening van audio-visuele materialen op te nemen in het toepassingsgebied ervan en deze uitlening te onderwerpen aan dezelfde betoelagingsvoorwaarden als deze vooropgesteld inzake de uitlening van boeken. Dientengevolge zou het ontwerp van decreet, door middel van schikkingen voor

(¹) Het betreft de Belgische Mediatheek die, ten bate van de Nederlandse taal- en cultuurgemeenschap, de uitleenactiviteiten van de Nationale Discotheek van België heeft overgenomen. Op dit ogenblik bedient de Belgische Mediatheek een 20-tal centra in het Nederlandstalige landsgedeelte en noteert ± 505 000 uitleningen per jaar; daarnaast worden jaarlijks aan de uitlenkantoren, door middel van wekelijkse, zorgvuldig samengestelde ruilverzamelingen, ± 135 000 grammofoonplaten, muziekcassettes en reeksen gesonori-seerde diapositieven geleverd, wat een algemeen totaal van ± 640 000 uitleeneenheden betekent.

De Belgische Mediatheek stelt meer dan 40 personen in vast dienstverband tewerk en doet daarnaast beroep op een aantal part-time medewerkers. Dank zij de Schenking van een volledig uitgeruste discobus door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas zal de Belgische Mediatheek — einde 1974 — het aantal bediende centra verdubbeld hebben.

Zie :

14 (B.Z. 1974) :

- N° 1 : 119 (1973-1974) — N° 1 en 2.
- N° 2 : Amendementen.

betoelaging, gebonden aan de verplichte kosteloosheid van de uitlening, leiden tot het verlenen van een feitelijke exclusiviteit van de uitlening van de audio-visuele materialen aan de openbare bibliotheken.

Deze toestand zou niet alleen geen rekening houden met het vroeger bestaan van de gespecialiseerde instelling, erkend door het Ministerie van Nederlandse Cultuur en door dit laatste gesubsidieerd voor haar specifieke activiteiten, maar evenmin met de fundamentele verschillen die bestaan tussen het boek en de audio-visuele media; verschillen die een onvermijdelijke invloed hebben op hun bestemming, het gebruik, de uitleentechnieken en op hun beheer in het algemeen.

Er dient voorts rekening te worden gehouden met het feit dat in het hoofdstuk betreffende het cultuurbeleid van het politiek akkoord goedgekeurd op 10 juni 1974, bijlage bij de Regeringsverklaring van 12 juni 1974, de oprichting wordt voorzien van een studiegroep inzake audio-visuele middelen, die als opdracht zal hebben de ontwikkeling en de economische en culturele exploitatiemogelijkheden van de audio-visuele middelen te bestuderen.

Het past, ten einde de conclusies van de op te richten werkgroep niet vooruit te lopen, af te zien van de verwijzingen naar de audio-visuele materialen in het ontwerp van decreet betreffende de openbare lectuurvoorziening.

Art. 4.

Uit § 1, nr. 8, van dit artikel de woorden « en audio-visuele materialen » weglaten.

VERANTWOORDING.

Naast de argumenten ontwikkeld bij voormeld artikel 1, dient onderstreept dat de verplichting tot kosteloze uitlening — welke ook de goede bedoelingen, in dit principe uitgedrukt, mogen zijn — niet zonder meer van het boek tot de audio-visuele media kan uitgebreid worden.

Inderdaad, de hogere kostprijs van de uitlening per uitleeneenheid van de thans beschikbare audio-visuele materialen — en wie kan de kostprijs van de toekomstige audio-visuele media voorzien ? — vereist, uit oorzaak van de investeringen en de eraan verbonden uitbatingskosten, een budget waarvan de globale kostprijs noodzakelijkcrwijze te hoog zal liggen om — gedwongen door de kosteloosheid — totaal door de openbare overheden ten laste genomen te worden. Dientengevolge is de bijdrage, in gepaste mate, van de gebruiker onontbeerlijk indien men uitleendiensten voor audio-visuele materialen wil oprichten of, minstens, de bestaande wil behouden.

De kosteloosheid zou daarenboven — onrechtmatig — diegenen bevoordelen die zich het gemakkelijkst de noodzakelijke weergave-apparatuur zouden kunnen aanschaffen; apparatuur waarvan de kostprijs des te hoger is omdat men zich op de drempel van een nieuwe techniek bevindt ⁽¹⁾.

Het invoeren van een bijdragestelsel neemt dit bezwaar weg, daarentegen de mogelijkheid biedend — met de bijdragen van de eerste gebruikers van de nieuwe techniek — een infrastructuur te vormen waarvan de tariefaanpassing het doordringen van de apparatuur in steeds bredere lagen van de bevolking op de voet kan volgen.

Dit is wat de ervaring op het terrein van de langspeelplaat gedurende de jongste 20 jaar heeft aangetoond.

A, d'ALCANTARA.

⁽¹⁾ Bv.: de kostprijs van weergave-apparatuur voor een videocassette in kleur bedraagt op dit ogenblik en tot op een onmogelijk te bepalen tijdstip, 50 à 70 000 frank zonder rekening te houden met het — noodzakelijk — bezit van een aangepast televisietoestel.